

IZHAJA VSAK DAN

Četiri ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Praznične števe, se prodajajo po 3 nvc. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Gorici, Kranju, Št. Petru, Fostojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe, po 5 nvc. (10 stot.)

VELIKI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1. črte. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. nametnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 10 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanjši pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Platljivo in toljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 29 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 20.

Polno-branilni račun šte. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Mednarodne čete že zasedle Skader.

Mednarodna blokada preklicana.

Avstrija anektirala otok Ada-Kale pri Oršovi.

Velevladstvi že zasedle Skader.

CETINJE 14. (Uradno.) Mednarodne čete so pod poveljstvom admirala Burneya danes ob dveh popoldne zasedle Skader.

Črnogorski brigadir, general Bečtr je pri vstopu v mesto nagovoril admirala Burneya s kratkim nagovorom, na katerega je admiral jako prijazno odgovoril. — Nato se je podal admiral v mesto.

Mednarodne čete so takoj zasedle vsa javna poslopja, kjer bodo garnizirane, in prevzele varstveno službo. Pri vходу v mesto je defilirala pred četami poseben oddelek črnogorskega vojaštva. — Črnogorci so že zapustili mesto.

Izkranje mednarodnih čet.

DUNAJ 14. (Kor.) Semkaj je došlo poročilo, da so bile danes zjutraj izkrcane v Medovi mednarodne čete, ki so odšle takoj proti Skadru. Albansko prebivalstvo je čete navdušeno pozdravilo.

CETINJE 14. (Uradno.) Mednarodne čete, 1000 po številu, so se na avstrijskih in italijanskih parnikih, ki so pred vojno oskrbovali promet na Bojani, odpeljale po Bojani pred Skader. V Medovo je došlo 2500 vojakov armade Essad paše, ki se odpeljejo s turškimi parniki v domovino.

Mednarodna blokada ustavljena.

CETINJE 14. (Uradno.) Angleški admiral Burney je po angleškem poslaniku na Cetinju obvestil črnogorsko vlado, da je bila mednarodna blokada danes ob dveh popoldne ustavljena.

Avstrija anektirala otok Ada-Kale v Donavi.

DUNAJ 14. (Izv.) V ponedeljek se je podala na otoček Ada Kale, ki leži ob avstrijsko-srbski-rumunski meji v Donavi in je bil dosedaj last Turčije, posebna ogrska komisija, ki je obvestila turškega guvernerja, da Avstrija v imenu cesarja anektira ta otok.

Guverner ni hotel podpisati predloženega mu protokola, ampak je izjavil, da mora najprej dobiti instrukcije svoje vlade v Carigradu.

Aneksija otoka se je izvršila zgolj radi tega, ker se je Avstrija bala, da bi ga po končan balkanski vojni zasedli Srbi, ker bi otok skupno z ostalim ozemljem pripadel zaveznikom.

Otok Ada-Kale meri 2 km² in šteje 2000 prebivalcev, ki so vsi Mohamedani. Otok je velikega strateškega pomena.

Komisija, ki je anektirala otok, je turškemu guvernerju obljubila, da bo Avstrija respektirala verske čete prebivalstva in obenem izrazila nado, da se bodo prebivalci akomodirali novim razmeram.

Diference med zavezniki.

LONDON 14. (Izv.) Bivši bolgarski poslanik v Carigradu, Sarafov, odputuje te dni v Atene, da se prične skupno z bolgarskim poslanikom v Atenah pogajati z grško vlado glede določitve bodoče bolgarsko-grške meje. Na Grškem zelo malo upajo na ugoden izid pogajanj, kar dokazuje posebno dejstvo, da je vlada prepovedala izseljevanje moških od 16. do 41. leta.

SOLUN 14. (Izv.) Grški prestolonaslednik princ Jurij je dospel danes semkaj in odputuje na inspekcijo grških čet v okupiranem ozemlju. Potovanje bo trajalo več tednov.

LONDON 14. (Izv.) Takajšnji diplomatični krogi se boje, da pride med Bolgarsko in Srbijo do resnih konfliktov in to tembolj, ker se tako Srbija kakor Bolgarska nočeta podvreči ruski razsodbi, kar je gotovo zelo neugodno znamenje.

SOLUN 14. (Izv.) Bolgari pošiljajo neprestano nove čete v ono ozemlje, katero zahtevajo po bolgarsko-srbski pogodbi zase. V to svrhu so odšli v imenovano ozemlje tudi že močni oddelki vojaštva izpred Čataldže.

SOLUN 14. (Kor.) Po zadnjih grško-bolgarskih spopadih v bližini pogorja Pangeos, so se tako Bolgari kakor Grki umaknili zopet v svoje prejšnje pozicije. Da se prepričajo nadaljni spopadi, se ustanovi med obema armadama nevtralna zona.

Iz Seresa je odpotovala posebna bolgarska civilna komisija, da preišče vzroke zadnjega boja pri Angisti.

SOLUN 14. (Izv.) Semkaj so došla poročila o novih spopadih med Grki in Bolgari pri Angisti blizu Drame. Boja se je na obeh straneh udeležila tudi artilerija. Grki so baje vjeli 80 Bolgarov.

Rusija in albanski problem.

PARIZ 14. (Kor.) Petrogradski korespondent „Tempsa“ poroča: Rusija namerava avstrijsko-italijanskemu projektu glede Albanije staviti samo par izpreminjivnih predlogov. Rusija nikakor ne bo vstajala pri svojem prvotnem načrtu, da mora ostati Albanija pod Turčijo, ampak privoli v kandidaturu kakega evropskega kneza.

Južne albanske meje.

BERLIN 14. (Izv.) „Lokalanzeiger“ poroča, da so se veleposlaniki že zjediniли o določitvi južnih albanskih mej. Grška dobi baje vse obrežje do rta Scylos, ki pa ostane radi svoje strateške važnosti pod Albanijo.

Vojvoda Putnik v avdijenci pri kralju Petra.

BELGRAD 14. (Kor.) Šef generalnega štaba, vojvoda Putnik je dospel danes iz Skoplja v Belgrad in je bil takoj sprejet od kralja v dolgi avdijenci. Nato je vojvoda Putnik obiskal ministrskega predsednika Pasića.

Grki in italijansko ljudsko štetje na otoku Rodu.

ATENE 14. (Kor.) Z ozirom na poročilo generala Ameglio o novem ljudskem štetju na otoku Rodu, odgovarja „Agence d'Athènes“: Število prebivalstva na otoku nikakor ne znaša 13.000, kakor poroča general Ameglio, ampak 30.000. Samo mesto Rodos šteje 5500 Grkov, 3500 mohamedanov in 2000 židov.

Pospeševanje prometa s Solunom.

SOLUN 14. (Kor.) Generalni guverner Raktivan je obvestil carinski urad, da je od danes naprej vse uvozno blago, ki gre skozi Solun v bivše turške vilajete Solun, Bitolj, Janina, Kosovo in Drinopolje, prosto vsake carine.

Poslanska zbornica.

DUNAJ 14. (Izv.) Jutri se sestane poslanska zbornica avstrijska k pomladanskemu zasedanju. Na dnevnem redu so popolnoma nevtralne točke: Volitev enega zapisničarja in predloga o zapiranju trgovin.

Pozornost političnih krogov se osredotočuje na vnanje-političnih dogodkih oziroma odmevu, ki ga bo našla avstrijska vnanja politika v državnem zboru.

Posamezne stranke že pripravljajo tozadevne interpelacije in nekateri parlamentarci so že izrazili namen, aranžirati o avstrijski vnanji politiki obširno debato.

Vlada se je tega že vnaprej zbal. Zato poda že takoj začetkom jutranje seje poslanske zbornice ministrski predsednik grof Stürgkh obširen ekspozé o političnem položaju in označi obenem tudi stališče, ki ga je zavzemala avstrijska politika v balkanski krizi.

Grof Stürgkh je pregovoril zborničnega predsednika, dr. Sylvestra, da bo smatral otvoritev debate o vnanje-političnem položaju za nedopustno in vlada že grozi, da bi za slučaj, če bi poslanci vendarle poskusili razpravljati o ekspozéju, poslance domov.

Najbrž se bodo poslanci teh groženj vstrašili, vlada pa bo zopet rešena nadležnih skrbi. Poslanci se tolažijo s tem, da pride do vnanje-politične debate o priliki razprave o proračunskem provizoriju. A že danes je jasno, da vlada vnanje-politične debate tudi takrat ne bo dopustila, ker mednarodna situacija še sedaj ni razjasnjena in bi tudi v tem slučaju, če bi hoteli poslanci poskusiti z debato, poslala zbornico domov.

V očiglednem razmeram razpoloženje med poslanci seveda ni preveč rožnato in izideci o pomladanski zbornici seziji niso zelo optimistični. Delovna kapaciteta je majhna in več ko poslovni in proračunski provizorij in nekaj nekaj nepolitičnih predlog zbornica čisto gotovo ne bo rešila.

Finančni načrt je padel v vodo, kajti ne oziraje se na druge težkoče, grozijo že Rusini sami z obstrukcijo za slučaj, če bi

zbornica hotela razpravljati o finančni reformi prej, nego bi bila rešena gališka kriza. Vrh tega groze velike komplikacije tudi od italijanske strani. Italijani nameravajo namreč na jutranji seji klubovih načelnikov zahtevati, da pride italijanska fakultetna predloga takoj na dnevni red poslanske zbornice in se reši še tekom majskega ali pa vsaj junjskega zasedanja. Slovenske stranke nameravajo nasprotno energično protestirati proti temu načrtu in groze s posledicami, če bi hotela zbornica preko njih rešiti italijansko vseučiliško fakultetno predlogo.

DUNAJ 14. (Kor.) V parlamentarnih krogih se govori, da bo ministrski predsednik grof Stürgkh podal na jutranji seji poslanske zbornice natančno poročilo o mednarodnem političnem položaju.

DUNAJ 14. (Kor.) Ukrajinski klub je na svoji današnji seji sklenil, da Rusini vstajajo pri svojem sklepu, da finančni načrt toliko časa ne sme biti sprejet, dokler ne bo rešeno vprašanje gališke volilne reforme. Klub bo radi tega z vsemi sredstvi oviral drugo čitanje finančnega načrta. Dalje je bil sprejet tudi predlog, da Rusini najenergичnejše protestirajo proti rešitvi gališkega namestniškega vprašanja in odklanjajo vsako odgovornost, če se v novem deželnem zboru eventualna nova pogajanja glede volilne reforme zopet razbijejo.

Ministrska konferenca na Dunaju.

DUNAJ 14. (Kor.) Danes ob 11 popoldne se je vršila v zunanjem ministrstvu pod predsedstvom grofa Berchtolda seja skupnega ministrskega sveta, katere so se udeležili razven grofa Berchtolda: skupni finančni minister vit. Bilinski, vojni minister Krobatin, mornariški poveljnik Haus, ministrska predsednika grof Stürgkh in pl. Lukacs in finančna ministra vit. Zaleski in dr. Telecky.

Ministrski svet se je pečal predvsem z vprašanjem odpusta nadštevilo vpoklicanih rezervistov. Kakor se poroča, se prične demobilizacija takoj, a polagoma in sukcesivno. Vendar pa bo na severnih mejah odpuščenih več rezervistov ko na jugu. Predvsem bodo odpuščeni oni rezervisti, ki imajo rodbino in sploh oni, ki se lahko sklicujejo na ugodnosti brambene zakona. V Galiciji bo odpuščenih toliko rezervistov, da bo znašala vsaka stotinja 130 do 150 vojakov, dočim ostanejo južne stotnje še močnejše.

DUNAJ 14. (Izv.) Na današnji seji skupnega ministrskega sveta je imel grof Berchtold daljši ekspozé o mednarodnem položaju. Nato se je vršila debata o ekspozéju, pri kateri se je pokazalo popolno soglasje v nazorih.

Bilinski v avdijenci.

DUNAJ 14. (Kor.) Cesar je danes zvečer sprejel skupnega finančnega ministra vit. Bilinskega v petčetrtni urni avdijenci.

Govori se, da je cesar pooblastil Bilinskega, da prekljče izjemno stanje v Bosni in Hercegovini.

Rauch zopet na površju?

DUNAJ 14. (Izv.) Cesar je sprejel danes bivšega hrvaškega bana, Pavla barona Raucha, v posebni avdijenci. Kakor se zatrjuje v političnih krogih, je baje Rauch v resni kombinaciji, da mu merodajni krogi poverijo sestavo restitucije hrvaške ustave. Rauch hoče etablirati zopet velikohrvatski protisrbski režim in pričeti z istim zgloglasnim sistemom, radi katerega ga je hrvaški narod že enkrat vpropastil in pogal z banskega mesta.

Pl. Jagow na Dunaju.

DUNAJ 14. (Kor.) Danes je dospel semkaj nemški državni tajnik v zunanjem ministrstvu, pl. Jagow. Cesar je sprejel Jagowa ob dveh popoldne v posebni avdijenci.

Cesar je podelil Jagowu veliki križec Leopoldovega reda. Insignije je izročil Jagowu sekcijski šef v zunanjem ministrstvu, baron Macchio.

Tragična smrt soproge slikarja Križmana.

BUDIMPEŠTA 14. (Izv.) Iz Zagreba se poroča: Pred približno enim letom se je poročil znani, jako nadarjeni hrvaški slikar Križman s hčerko bivšega srbskega ministrskega predsednika dr. Nikolića. Križman se je kmalu po poroki zaljubil v neko igralko in z njo pobegnul. Žena ga je šla iskat in ga v resnici našla včeraj v Karlovcu in se pred njegovimi očmi ustrelila in obležala na mestu mrtva.

Napetost med Ameriko in Japonsko.

LONDON 14. (Izv.) Odnosaji med Japonsko in Ameriko so se silno poslabšali. Radi Kalifornije, kjer Amerika stiska Japonce, grozi nevaren konflikt.

Sufragetke.

LONDON 14. (Izv.) Sufragetke so zažgale palačo nekega rudarskega kluba ob Temsi. Vrh tega so hotele odpeljati nekega ministra na samotno posestvo, a je policija zločinski načrt že pravočasno razkrila.

Umor pruskega vojaškega atašeja v Monakovem.

MONAKOVO 14. (Izv.) Morilec pruskega vojaškega atašeja Lewinskega, liver Strasser, je dobro znan tudi v Avstriji in je bil že večkrat tu kaznovan in nato izgnan iz Avstrije. Zadnjikrat je bil obsojen pred celjskim porotnim sodiščem radi javnega nasilstva.

Izlet ameriškega brodovja v Sredozemsko morje.

WASHINGTON 14. (Izv.) Ameriški admiralski svet je sklenil, da napravi poleti celokupno vojno brodovje Unije izlet v Sredozemsko morje. Izleta se udeleži 21 velikih, med temi 8 dreadnoughtov in več manjših vojnih ladij. Brodovje obišče vsa večja sredozemska pristanišča.

Nekoliko reminiscenc.

I.

Odredba, s katero vlada odjemlje tržaškemu magistratu še zadnji posel — razum vojaških stvari — takozvanega prenešenega delokroga, oživlja v nas reminiscence, spomine na dogodke pred blizu 17. leti, na začetek akcije, ki je — če že ne sama povzročila, pa vsaj gotovo dala pobude za poznejše korake vlade v smislu naših zahtev proti nasilju in avtokratstvu, ki ju je tržaški magistrat ravno s pomočjo prenešenega delokroga, ziorabljajoč oblast, ki so mu jo dajali od države poverjeni mu posli, izvajal proti tržaškemu Sloventstvu!

Oživljajo se v nas reminiscence, ki jih priporočamo v uvaževanje posebno tisti mlajši generaciji, ki nima nikakega kontakta s tržaško mladostjo, kar jo zavaja, da delo prednikov sodi — po svoje!

Bilo je na jesen, v oktobru l. 1896, ko so se magistratove šikane proti vsej naši organizaciji: politični in socialni, povpsle na višek. Mera je bila do vrha polna in prekipelo je. Naše politično vodstvo je poseglo po samopomoči, da z manifestacijami in protesti iz naroda prisili državno upravo h kakoršnjimsibodi ukrepom proti vnebovpljočim nezakonitostim in neznosnim šikanam, ki jih ne more in ne sme tolerirati nobena država, ako neče izgubiti pravice do imena: pravna in moderna!

Politično društvo „Edinost“ je začelo s serijo shodov z glavno točko dnevnega reda: „Utemeljevanje resolucije radi osnutja okrajnega glavarstva za tržaško okolico“. Referent o tej točki je bil gosp. dr. Gustav Gregorin, ki je bil v prvi vrsti podal inicijativo za to akcijo in žrtvoval zanjo veliko truda in mnogo časa. Takih shodov je bilo kakih 30 v še ne polnih dveh me-

Politično društvo „Edinost“

sklicuje

za prihodnje nedeljo, dne 18. majnika

ob 9 in pol popoldne

v veliko dvorano „Narodnega doma“ v Trstu

sestanek volilcev
cele okolice.

NAMEN SESTANKA:

Proglasenje kandidatov za okolico za prihodnje občinske volitve.

Vsi zaupniki političnega društva „Edinost“ so vlyudno vabljeni, da se tega važnega sestanka zagotovo udeleže.

ODBOR.

Volilni shodi.

Za volilce IV. in V. mestnega okraja v soboto, dne 17. t. m. ob 8:30 zvečer v gostilni „pri Birsu“, ulica Gatteri št. 10.

Za volilce pri Sv. M. Magd. Spodnji v nedeljo, dne 18. t. m. ob 3 pop. v gostilni „Gospodarskega društva“ na Kolonkovcu.

secih. Na eni strani zavedajoči se neizogibne potrebe te akcije, z druge strani z živim zaupanjem v srca, da ta trud ne more ostati brez vsacega uspeha, so zastopniki našega političnega društva s tedanjim predsednikom in prezasluznim našim narodnim veteranom, profesorjem Matkom Mandičem, na čelu, kakor pravi misijonarji hiteli od vasi do vasi po naši okolici.

Konkretno omenjati hočemo tu le dve, oziroma štirih shodov: za Proseku in na Opčinah, ker so bili najvažnejši po dogodkih, ki so se odigrali na njih in ki so najjasneje pričali, kako srečna je bila misel na tako akcijo. Zastopnik tiste uredbe, proti kateri ravno je bila naperjena ta akcija — uredbe namreč, da so magistratovi organi hodili tudi na naše politične shode po okoličih kakor zastopniki javne oblasti — neki Vidusso je na prvih dveh shodih na Proseku in na Opčinah naravnost besnel. Prišlo je do ostrih spopadov med njim na eni in pokojnim vitezem Nabergojem in referentom d.rom Gregorinom na drugi strani — kakor da je mogotce na magistratu že tedaj obhajala slutnja, da ta akcija utegne imeti posledice, ki jim odzvenijo precej možnosti in prilike za narodno in politično preganjanje našega ljudstva.

Ti shodi zavzemajo važno mesto v zgodovini bojev okoliških Slovencev radi še neke posebne okolnosti. Kakor razjarjen lev je nastopal tedaj pok. vitez Nabergoj in bilo je to takorekoč njegovo — labudje petje. Kajti kmalo potem je začel telesno hirati in za časa tiste usodne državnozbornske volitve leta 1897., ko so naši narodni nasprotniki zagrešili svojo največjo politično lumparijo, najsmradnejšo voliško sleparijo, ki je odvzela okoliškim Slovencev državnozbornski mandat — tedaj je pokojnega njihovega mnogoletnega voditelja in vrhnega reprezentanta tržaškega Slovenstva že težka bolezen priklenila na postelj. In dogodivša se ljuta krivica je še povpeševala razdevalno delo nezprosne bolezni. Še se je mož silil, še je prihajal med nas v mesto, ali bil je kakor luč, ki svetlika in — ugaša. Duh mu je ostal svež in bister, ali telo je bilo tako oslabiljeno, da ni mogel več aktivno posezati v naše boje.

Razljučen do skrajnosti je tisti mali, ali po svojem sovražstvu veliki Vidusso naglašal — posebno pa na Opčinah — da je tu kakor zastopnik čisto italijanskega magistrata! Torej ne kakor izvrševatelj posla, poverjenega magistratu od države! Ali tu se je pokazalo, kako fanatizem zasleplja, kajti mož se ni zavedal, da je ravno s to svojo izjavo podelil najhuzariteje opravičenje prav tisti akciji radi katere je bil tak razjarjen. In prav nič ni popravil storjene pogreške s tem, da je toliko prvi shod na Proseku, kolikor onega na Opčinah — razpustil.

Kmalu po shodu na Opčinah, dne 15. novembra 1896, je prišel za nas prvi vspeh, a za gospodarje na magistratu prvi občutni udarec: po shodu na Opčinah nismo videli več na naših shodih magistratnih organov kakor zastopnikov oblasti. Drugi shod na Opčinah z istim dnevnim redom dne 21. novembra, torej teden potem, je bil prvi, ki se je vršil pod nadzorstvom cesarske oblasti. Magistratu je bila odvzeta društvena poliohja, z nad naših društev je bila odgnana težka mora; težke šikanse so izginile in naše organizacije so se mogle svobodneje gibati!

Za občinske volitve.

„Popravljeni“ voliški imeniki.

Mestni magistrat razglša, da bodo na podlagi po mestnem odboru rešenih reklamacij „popravljeni“ voliški imeniki razporejeni na vpogled volilcem tri dni in sicer od 19. do 21. majnika, vsak dan od 9 dop. do 3 pop. v sledečih lokalih:

Za mestne okraje:

Za I. vol. okraj (Sv. Vid): v občinskem statistično-anagrafičnem uradu, ul. SS. Martiri št. 4.

Za II. vol. okraj (Staro mesto): pri okrajnem načelniku Starega mesta v ul. Pozzo bianco št. 9.

Za III. vol. okraj (Novo mesto): v mestni šoli, vhod iz ul. Nuova št. 25.

Za IV. vol. okraj (Nova mitnica in Škorklja): v mestnem vrtnu v čuvajevi hiši, ul. Giulia št. 2.

Za V. vol. okraj (Stara mitnica in Kjadin): v ljudski knjižnici v ulici Giuseppe Parini št. 1.

Za VI. vol. okraj (Sv. Jakob in Čarbola Zg.): pri okr. načelniku na trgu G. B. Vico št. 8, II. nadstropje.

Za okoličanske okraje:

Za I. vol. okraj (Škedenj, Sv. M. Magd. Zg. in Sp.) v občinski šoli v Škedenju, št. 46.

Za II. vol. okraj (Vrdela, Kolonja, Rocol in Lonjer): v občinski slovenski šoli na Vrdelu, št. 911.

Za III. vol. okraj (Barkovlje, Rojan, Greta, Bazovica, Bane, Gropada, Trebče, Padriče, Opčine, Prosek, Kontovelj in Sv. Križ): v občinski šoli v Rojanu in občinski šoli na Opčinah.

Proti odločbam mestnega odbora v zadevah volilnih reklamacij morejo prizadeti tekem zgoraj omenjenih treh dni, t. j. 19., 20. in 21. majnika, potem mestnega magistrata vložiti ustmeno ali pismeno pritožbo na namestništvo. Pritožbam proti odločbam mestnega odbora, po katerih so bile zavrnjene reklamacije za vpis v voliški imenik, ali po katerih je bil ukrenjen izbris iz voliškega imenika, je treba priložiti potrebne dokumente za dokaz volilne pravice.

Pritožbe, ki se ne ozirajo na zgoraj omenjene določbe, se bodo odklanjale a limine, po poteku zgoraj navedenega roka vložene pa se zavrnejo kot zakasnele.

Tako razglasil mestnega magistrata. Kakor smo že večkrat poudarjali v našem listu, se je mestni občinski odbor pri reševanju slovenskih in socialnodemokratskih volilnih reklamacij postavil popolnoma v službo laške liberalne stranke in je zavrnil večino teh reklamacij, pa naj so bile še bolj upravičene in naj so bili priloženi dokazi, da imajo dotični reklamiranci vso pravico do volilne pravice, samo da bi tako zmanjšal število slovenskih in socialnodemokratskih glasov. Ravno tako pa je tudi odklonil večino naših reklamacij za izbris takih ljudi iz voliškega imenika, ki so popolnoma izključeni od volilne pravice, zlasti renjikofov, hoteč tako pomnožiti število laško-liberalnih glasov.

Vsled takega nezakonitega, skrajno pristranskega postopanja mestnega občinskega odbora, ki se ni pri tem čisto nič oziral na najodločnejše proteste zastopnikov obeh manjšin, dobivajo sedaj naši reklamiranci dotične odločbe mestnega občinskega odbora, v katerih se jim naznanja, da so bile njihove reklamacije odbite. Z ozirom na to nujno pozivljamo vse, ki so preleteli in še prejmejo taka obvestila, da nemudoma pridejo v volilno centralo (Narodni dom, drugo nadstropje), da se ukrene vse potrebno za pritožbo na namestništvo. Ničče naj ne odlašajo, kajti čas je kratek in ko mine zgoraj določeni rok, je stvar prepozna. Kdor ne stori sedaj svoje dolžnosti, ne bo imel volilne pravice in ne bo mogel voliti. Stori torej vsak nemudoma svojo dolžnost!

Domače vesti.

Za snoči sklicana seja dež. zbora se ni mogla vršiti, ker pol ure po določeni uri še ni bilo zbranih toliko deženih poslancev, da bi bila seja sklepna. Tako je prenehalo zasedanje našega deželnega zbora brez vsake formalnosti, kajti gotovo je, da se ne sestane več, dokler bo zboroval državni zbor. Tudi to zasedanje je dokazalo, da v laški liberalni večini, ki si lasti vodstvo občinskih poslov in bi najraje kak izključila manjšino od vsake uspešne kontrole — ni dovolj ljudi, zmognih in voljnih za uspešno delo. Okolica pa ima to zadoščenje, da se je ravno v zaključku „delovanja“ deželnega zbora pokazalo, da so njeni zastopniki sicer maloštevilni, zato pa tembolj odločni in tembolj požrtvovalni v boju za interese svojih volilcev.

Naši zavezniki onstran Jadranskega morja porabljajo pač res vsako priložnost, da pokažejo svojo posebno ljubezen do one Avstrije, ki že leta in leta hodi po kostanj v ogenj, ne da bi imela od tega kaj drugega, nego opeklino. Tako, kakor navadno ob takih prilikah, se je zgodilo tudi binokostno nedeljo, ko so prispeli v Trst s posebnim parobrodom („Bosnia“) predragi gostje iz Italije, člani „ljudskega vseučilišča“ v Rovigu. V Trstu jih je sprejelo seveda vse, kar čuti — italijanski, a ko je v nedeljo proti večeru odrinil parnik iz tržaške luke, so se predragi gostje tudi primerno zahvalili za bratski sprejem na menda vendar še avstrijskih tleh.

Komaj je bil parnik kakih 50 metrov od nabrežja, se je zaslišal z njega divji krik. Bilo je tu najhujših psov in drugih nestrannosti na naslov Avstrije in avstrijskega cesarja ter slava-klicev Oberdanku. Spomnili so se celo onega Sterleta, ki je bil pravkar zaradi žaljenja veličanstva in velezdaje obsojen na Dunaju. Pelj so tudi znano Mamelijevo in Oberdankovo pesem in so končno vso svojo ljubezen napram Avstriji izlili v psovke proti policijskemu uradniku, ki je v službeni obleki stal na nabrežju. Tako so se poslovili predragi gostje iz še dražje Italije!

Mislimo, da k temu dogodku ni treba prav nobenega komentarja, kvečjemu še pripomnimo, da morajo imeti naši avstrijski gospodje državniki pač res zelo, zelo slabe — oči, da vidijo tamkaj, kjer vihra najhujša nevihta, vse jasno, na drugi strani pa hočejo z vedrega neba poslati prikljucati strelo. Da bi le ne oslepeeli popolnoma, preden jih oplazi od tamkaj, kjer vidijo vse tako lepo jasno!

Za italijansko ljudsko šolo na Opčinah. Že parkrat smo označili v našem listu akcijo, ki se je pod pokroviteljstvom magistratne kamore začela na Opčinah za italijansko ljudsko šolo. Gospodom na magistratu se pač silno cede sline po slovenskih Opčinah in kar ne vedo več, kako bi se ugnezdili na openskih slovenskih tleh. Ker

s svojimi „vilami“ in „kampanjami“ nikakor niso mogli doseči ničesar in so ostale Opčine slovenske slej kakor prej, so končno po svojem ponižnem služabniku, vaškem načelniku, in nekaterih drugih svojih podreplnih nalovili vendar 31 družinskih očetov in jim vzbudili toliko sline po cikoriji, da so podpisali prošnjo za italijanske paralele na slovenski openski ljudski šoli. Za 56 otrok, ki seveda po večini nimajo niti pojma o laščini, naj bi se ustanovile laške paralele!

Prošnja je bila vložena na občinski svet nekako v začetku meseca februarja t. l., občinski svet pa jo je v svrhu proučevanja izročil občinskemu odboru. Med tem pa je neumorni vaški načelnik na Opčinah našel še par poturic, ki so podpisali novo prošnjo.

Včerašnji jutranji „Piccolo“ se kar trese samega veselja nad neutišljivo željo 31 ali 37 openskih prebegov — med podpisanci so namreč samo trije Italijani, meščani, ki stanujejo v svojih vilah na Opčinah — po „neslovenski“ šoli in se, sklicujoč se na državni šolski zakon, kar najtopleje zavzema zato tako silno „upravičeno“ željo. Na openski ljudski šoli se morajo potemtakem ustanoviti italijanske paralele, kajti, do najbližje italijanske šole v Rojanu je polčetrni kilometer in to s 300 metrov višine po strmi „Skali santi“. In če dobe kmetje na Gropadi svojo šolo, dasiravno ni iz Gropade do padriške šole dalj, nego z Gondonjevega trga na Veliki trg, morajo openski cikorijaši dobiti tudi svoje „neslovenske“ paralele. Hm, da! Menda hotentotske, kajti tudi bi bile — neslovenske in z isto pravico bi jih mogli zahtevati, kakor italijanske.

Naravnost smešna je res ta igra z državnim šolskim zakonom. Po tem zakonu bi morala vzdrževati tržaška občina tudi slovenske šole v Trstu, toda, tu se ne brigajo na magistratu niti za število slovenskih šolskih otrok niti za oddaljenost, tu zvižgajo na državni šolski zakon, ker je ta zakon v prilog nam Slovencev. Vse drugače pa je seveda stvar, če gre za italijanske raznarodovalne namene. Tu je potem tolikokrat kršeni državni šolski zakon tisti, ki naj bi jim pripomogel do uresničenja teh namenov. Sicer pa državni osnovni zakoni in državni šolski zakon določata, da ima vsak narod v Avstriji pravico do izobrazbe v svojem jeziku in da je občina za določeno število šolskih otrok dolžna ustanoviti ljudsko šolo, nikjer pa ni določbe v teh zakonih, da bi toliko in toliko ljudi moglo zahtevati, naj jim občina ustanovi šolo v jeziku, ki ni njihov jezik! Zakaj si neki niso izmislili oni Openci, da bi bila za njihove otroke potrebna francoska, angleška, ali, kakor smo že rekli, hotentotska šola, saj so prav toliko Francozi, Angleži ali Hotentoti, kakor Italijani, in občina bi se lepo zahvalila za tako zahtevo. Ker pa gre tu za italijansko raznarodovalnico, so gospodje na magistratu seveda takoj pripravljani, da ugrade naročenim in morda tudi zato posebej plačanim prosilcem, a davkoplačevalci, slovenski davkoplačevalci naj zopet plačujejo stroške za to popolnoma nepotrebno šolo.

Od naših zastopnikov v mestnem občinskem svetu pričakujemo, da se odločno upro takemu frivolnemu izkoriščanju davkoplačevalcev z nepotrebnimi občinskimi napravami, od vlade pa prav tako tudi, da ne bo dovolila takega očividnega kršenja zakonov v politično-strankarske namene.

Češki izgledi naši socialni demokraciji. Nemški socialni demokrate so zavzeli stalniše radikalnih nemških strank, po katerem naj se pojmi „kraljestvo češko“ popolnoma odpravi in nadomesti z „državno-neposrednimi“ okrožji. Glavno glasilo češke socialne demokracije „Pravo Lidu“ pa reagira proti temu, reši, da bi s tem kronovina Češka izginila z zemljevida Avstrije, a na tej podlagi da bi bilo izključeno vsako narodno sporazumljenje med nemško in češko socialno demokracijo!

Potem očita češko socialnodemokratsko glasilo nemškimi socialnim demokratom, da so glede obstrukcije radikalnej, nego nemške meščanske stranke. S temi sklepi — prvi „Pravo Lidu“ — stopa nemška socialna demokracija iz svoje dozdevne pasivnosti, ki jo je kazala dosedaj napram vprašanju češko-nemškega sporazuma.

Tudi ta nastop češkega socialnodemokratskega glasila nas sili k paraleli med češkimi in našimi „jugoslovanskimi“ socialnimi demokrat, a vselej ostavlja tako primerjanje grenka čutstva v nas. Češki socialni demokrate ne opuščajo nobene prilike, da ne bi naglašali svoje pripadnosti k češkemu narodu, nikdar in nikjer ne dopuščajo domnevanja, da bi bili oni nasprotni stremeljenjem svojega naroda; te svoje zvestobe napram češki stvari in prikrivajo nikdar, pa tudi če s tem prihajajo v nasprotju s lastnimi istomišljeniki drugih narodnosti!

A naši? Povejte nam, ker mi se ne spominjamo, da bi bili naši kedaj nastopili s primerno energijo proti tistim italijanskim sodrugom, ki se postavljajo na stalšče, da je Trst italijansko mesto, ker je večina prebivalstva italijanska in ki v imenu takega brutalnega in krivičnega večinskega principa zahtevajo od Slovencev, naj se tu — asililirajo! Gospodje Cerniutzi niso sicer tako — odkriti, kakor so njihovi „liberalni“ konacionalci, da bi namreč zahtevali nasilno politijančenje, pač pa govore javno za — mirno asimilacijo. Ne torej nasilne smrti, pač pa tako-le bolj na rahlo, po postopnem ugašanju narodne zavesti, naj bi izumrlo tržaško Slovenstvo!! Naši jugoslovanski v Trstu pa nimajo besede proti temu in ostajajo molče pritrjajoč — privesek italijanske, nacionalno zavedne socialne demokracije!

To je razlika!!

Vzroki, da Nemcev nikdo ne mara.

Karel Evgen Schmidt je razmotril v eni poslednjih številkih danajske „Zeit“ o vprašanju, zakaj Nemce povsod sovražijo. Pisatelj prihaja do zaključka: Nemec je lakaj in parvenu z vsemi nepriljudnimi lastnostmi takega človeka. V Italiji in na Angleškem ga imajo za neke vrste divjaka. Slavnemu Danteju so Nemci požeruhi, Burton in Shakespeare pa govorita o Nemcih le kakor o pijancu — „očitek, ki so si ga prav za prav čisto zaslužili, bolj, nego kateri drug narod. (Saj je znano, da so že stari Nemci imeli navado piti za zadnjo čašo vedno še eno! — Op. ured.) Hebbel pravi: „Vsi narodi sovražijo Nemca kakor zlodja“. Francoz je v nasprotju z Nemcem vsem in povsod dobrodošel, da, celo ljubijo ga. Saj pa je Francoz po Schmidtovem nazoru prijazen, uljuden in ljubeznjiv, ter se počuti le takrat dobro, če se drugi krog njega dobro počutijo. „Prepričan sem“ — nadaljuje Schmidt — „da je to vzrok, da so Francozi v inozemstvu priljubljeni. In proti temu ne moremo ničesar ukreniti. Smo pač kakor osel proti psčku, ki ga ima doma v naročju. Francozi so pač že od narave najelegantnejši in najpriljudnejši manir, Nemci pa smo medved!“

Zlata so vredne besede, ki jih je povedal Nemec Nemcem. Bo že vse tako, kakor navedeno, a K. E. Schmidt je vendar pozabil navesti, da so najodurnejše nemške lastnosti nadutost, nasilni nagoni in tista Nietzschejeva morala, ki dell narode na gospode in sužnje. Skromno prihaja Nemec, da se ugnezdí, a ko je na varnem in toplem, hoče biti neomejen gospodar. Pri nas, žal, jim vseva...

Narodna delavska organizacija v Trstu priredi v nedeljo, 18. majnika t. l. pri „Tirolcu“ vrtno veselico. Ob 2 in pol popoldne odhod izpred kons. društva „Jadrana“ pri Sv. Jakobu z godbo in zastavo. Pri „Tirolcu“ veselica z godbo, petjem, šaljivo pošto itd. Vstopnina na veselico 40 v. za osebo.

Izpti na c. kr. ženskem učiteljsku v Gorici. 1. Izpti za otroške vrtnarice zač-

Zakaj naj se uporabljajo samo Osramove svetiljke z vlečeno svetilno žico?

1. „Osramove“ svetiljke z vlečeno svetilno žico imajo nezlomljivo svetilno žico.
 2. „Osramove“ svetiljke z vlečeno svetilno žico prihranijo 70% toka.
 3. „Osramove“ svetiljke z vlečeno svetilno žico dajo briljantno, čisto belo luč.

Vsaka pristna „Osramova“ svetiljka z vlečeno svetilno žico mora imeti na stekleni krogli vjedkan napis „Osram“. Kdor skrbno pazi na to, se obvaruje izdelkov, ki nimajo nič opraviti z „Osramom“.

Glavna zaloga za Trst, Gorico, Primorsko in Dalmacijo: R. Ditmar, bratje Brüner d. d. Dunaj, Trst, Piazza del Ponterosso št. 1.

njegova smrt, ker bolehal je že dolga časa; iskal je ozdravljenja povsod, a — ni bilo več zdravila zanj. Pred kratkim so ga penzionirali s sramotno penzijo 600 K, a niti te borne penzije ni užival.

Pogreb je bil v petek ob 10. Bil je to veličasten pogreb; vsem je bilo žal za njim.

Bil je zlata duša. Ni storil nikomur žaliga; tudi za časa volitev ni nastopal nikjer ostentativno, ampak mirno, očetovski, — le zjemu se imamo zahvaliti, da so naše razmere v Vrtojbi bile kolikor toliko ublažene. Rojen je bil na Gorjanskem leta 1862. iz znane Strekljeve rodovine, v Vrtojbi je bil kakih 15 let. Mnogo dobrega je storil, a ničesar slabega. Malokateri dušni pastir zapuščal za seboj tako dober spomin, kakor ga je ostavil Edvard Strekelj. Počiva v miru, zlata duša!

Vesti iz Istre.

Iz Klanca. Ob priliki pogreba vriega narodnjaka Josipa Kozine iz Beke je nabral G. Ivan Cergol, c. kr. pismonoša iz Klanca, K 354, kateri znesek je prejel tukajšnja CM podružnica. Srčna hvala!

Tisoč — 1000 — tisoč vinarjev dobi kdor doloži pripravilnemu odboru CM sejma v Herpeljah deset najboljših — seveda smešnih — nadpisov za šotore. Poskus je vložiti pri CM podružnici v Klanca najkasneje do polnoči, dne 31. maja t. l. Ta veliki CM sejm se bo vršil že 15. junija v Herpeljah z jako zanimivim sporedom, na kar že sedaj opozarjamo vse sejmarje in nesejmarje.

Iz Opatije-Matulj. Postajenačelniško mesto v Opatiji-Matuljah je razpisano in dosedanji postajenačelnik Fabiančič gre v Trst za podnačelnika. Srečno pot! Naj v miru uživa, kar si je na naši Slovenski zemlji pridobil. On dobro ve, da prijateljstva si tukaj ni pridobil. Starih stvari ne bomo pogrevali.

Zdaj pa zahtevamo našega moža; le tak pritiče semkaj. Nočemo takih ljudi, kateri bi bogatelizirali naš jezik.

Ocisl-Klanec. Naši podružnici CMD so darovali: Gdč. Mikuluž, Krvavi potok 1 K, gdč. Milka Žerjav, Krvavi potok 1 K, g. Benčič, Herpelje št. 24 60 st., v gostilni g. Dobrila v Tubljah nabrano 7 K, pri obč. zboru v Materiji nabrana K 1470, nabiralnik Benčič, Herpelje K 210, Berger, Herpelje K 172, Metlika, Herpelje št. 21 60 st., Metlika, Herpelje št. 9 74 st., Sosič Herpelje K 192, Mikulič, Herpelje K 156, Žagar, Klanec K 304, Bulenič, Slivje K 1548, Zupančič, Materija K 550. — Skupaj K 5712.

Vsem darovalcem iskrena hvala!

Iz Kastva. — V Kastvu so razmere nezdrave, kar pa ni čuda v takem provinci-jalnem mestecu, kjer poznajo vsi eden drugega do kože, kjer vedo vsi za vse, kjer poznajo vsi skrivnosti in slabosti, vrline in napake bližnjega. Ako zakihša na „fortici“, se ti odzivilja prijatelj z „Bog pomagaj!“ na drugem koncu „grada“; ako je mož kaj preveč zakričal nad ženo, ali obratno, sliši to ves Kastav in naslednjega dne raznašajo mekarice, s „koko“ na hrbtu, ta veliki dogodek na Reko in v Opatijo.

Iz dolgega časa so se začeli naši „gradjani“ zdaj v „Riečkem Novem Listu“ prekljati in hočejo pregnati še to malo družabnega življenja, kar ga je. Mesto da bi hvallili Boga, da je, kakor je, in da bi, ako je katera diferena, poravnali stvari „pri žmulju domačega“, hočejo nekateri, da bodo njihove afele in aferice tudi tiskane, da postanejo oni tudi „literarno“ slavni.

Trgovci, obrtniki in drugi ljudje iz teh vrst očitajo kastavski inteligenci v Kastvu, da nič ne dela, a inteligenca je dokazala, da je v vseh društvi največ zastopana, posebno pa še v odborih; oni prvi pa odgovarjajo, da je sicer res inteligenca v odborih, ali da nič ne dela. In tako dalje z gracijo!

No, res je, da inteligenca v Kastvu, kakor v Istri sploh, premalo deluje za narod, veliko premalo! In to se bo z bridko maščevalo.

Upajmo pa, da „narodna zajednica“ pritegne več delavnih moči okoli sebe, da zbudi marsikaterega leuha! Vsak po svoji moči naj bi deloval!

„Ne kar mora, kar more, to mož je storiti dolžan“ pravi naš Gregorčič, — če pa kdo prav res ne more, potem ni prav, da se mu prebaciva!

Pri tej priliki bi tudi omenil, da ni lepo, da je nekaterim vsak Slovenec — tujec, četudi ni nič manje naroden in delaven, nego domačen. S tem se ne pospešuje slovansko ujednotenje. To žalostno poglavje je v minulem letu dvigalo mnogo prahu po slovenskih in hrvatskih listih, pa vendar še ne pomaga. To je res naše prokletstvo.

Novo poštno poslopje v Opatiji. Iz Opatije: V Opatiji imamo torej novo poštno poslopje. Lepa stavba je to, lepo figuro dela, samo prav v lepem kraju ni, ker okolica ni lepa! No, to se že popravi, ampak glavni pogršek se ne bo mogel popraviti. Poslopje je, oziroma bo kmalu — premajhno za opatijske razmere in ne bo moglo ustrezati narasčajočemu prometu. Že zdaj, ko so komaj zakopali kabele za telefon, se čujejo pri- tožbe, da je premalo telefonskih zvez — a

uprava nima nobenih razpoložljivih žic, ozir. kabelov.

Lepa je to gospodarstvo. Kaj niso mogli zakopati malo več kabelov, kar bi malo stalo, ne pa da so v takem položaju zdaj, da morajo razkopati vse ceste zopet, ako hočejo kateremu ugoditi?

Ni pač patentirano naše gospodarstvo!

DAROVJI.

Popravek. Včera izkazana svota, nabrana pri Kramarju na Katinarji znaša 9 in ne 5 K

— Podružnici CMD v Šklednju je daroval Ivan Godina Ban K 2, ker se ni udeležil veselice na Sabatnjaku. V isti namen je poklonil g. župnik I. Macarol K 2. Silvester Godina K 1. Za kolo sreče so darovali: Fanica Pahor torto, Neimenovana razno galanterijo, Pavlina Peliš podložnico za desert in posodo za pivo, Karolina Verk pripravo za pijačo, Ivanka Epple pripravo za sladkor in kavo ter zavoj mila, Lucija Sancin Starc cvetlice, Urška Kariž gubnico, Ernestina Sancin Drejačeva potico, Tončka Sancin Drejačeva dve vazli, Bruna Bric zavitek čokolade, Marija Plesnar par kunccev, Dragica Kravos 3 predpasnike, Marija Sancin Tomaževa skledke za kavo, Lidija, Petrina Béliček dva zavitka čokolade, Jakob Bratož sladčice, Tončka Flego vazo.

Književnost in umetnost.

Prva hrvatska umetniška razstava v Pazinu. Še malo dni je do otvoritve „Prve hrvatske umetniške razstave“ v Pazinu. Že po dosedaj došlih obvestilih moramo brez strahu, da bi se prevarili, prorokovati, da se naš narod iz pazinskega, pulškega in sosednjih okrajev številno odzove vabilu „Odbora za Prosveto“ v nedeljo dne 18. t. m., in sledeče dni vse do 25. Duša vsega gibanja je Slovenec profesor Š. Š a n t e l, ki izloži okolo 50 svojih krasnih del (oljnih slik, dekorat., črtežev, pastelov Ad). Razstavljenih bo več dragocenih slik na olju, originalov in kopij, nekatera dela stara več stoletij. Več krasnih umetnin so odstopili župan dr. Šime Kurelič, odvetnik dr. Dinko Trinajstić, prošt mons. A. Kalac, samostan oo. frančiškanov in mnogo druge gospode. Razstavljenih bo nad 230 slik.

Od vspeha te razstave bodo odvisni nadaljnji koraki na kulturnem polju naše Istre, ki jej je Pazin — srce. Povsem pravi je, da to srce mora biti zdravo, da bo neugasno žarišče rodoljubja in zdravih idej. To srce mora ostati zdravo, da delujemo v njem vsi složno in bratski po tisti znani: *složna brata nove dvore grade, a nesložna l stare razgrade!*

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 vln. besedo. Mastno tiskane besede nakrat več. Najmanjša pristojbina 60 vln. Plača se takoj in nerazmenju odložit.

Josip Rydval čevljar, rodom Čeh, ul. Mon. tečni 11 nasproti C. M. šoli, se priporoča šentjakobskemu občinstvu. Daje družbi sv. O. in M. 2%.

Odda se v najem lepo meblirana soba, Campo S. Giacomo št. 5, IV. v hiši konsumnega društva, izključene ženske. 910

Naprodaj je zemljišče, travniki, vit, vse zasajeno z dobrim sadjem, pohištvo, pripravno za gostilno, tovarno ali mlin; močna tekoča voda, ki teče zraven hiše; v bližini Trsta v lepi legi zraven ceste pri vasi Boljunec, 20 minut od kolodvorja Boršta. Proda se zaradi gospodarstvene smrti. Cena zmerna. Naslov pove inšertni oddelek Edinosti. 1047

Iščem hlapca za voznika v Šklednju št. 1080, nastop takoj, plača po dogovoru. 1043

Slovinci, pozor! Prodajo se tri hiše na zelo prometnem kraju v mestni okolici. Informacije se dobivajo v Šklednju 1030. 1042

Fotograf Antons Jerkiča naslov: Trst, ul. delle Poste 10; Gorica, Gosposki alica 7. 4444

Soba lepa, svitla, meblirana, z balkonom, prost vhod in hrana, se odda pri majhni družini eni ali dvema osebama Belvedere 57. II. 989

Kolo „Styria“ jako dobro, prosti tek, se proda po jako nizki ceni. Sv. Ivan, pri Gasperčiču. 1049

Iščem takoj mladlo gosp. dično z dobrim glasom, Hrvatico ali Slovenko, ki bi hotela vstopiti v boljše tamburaško društvo. Predstaviti se je osebno ali pisмено s sliko zborovodji M. Biro, Trst, restavracija „Aurora“, ul. Carducci. 1050

Priporočljive tvrdke.

A. RIEGER, Trst, Via Barriera v. 33, vrata 13. Damska krojačnica. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoškem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerno.

Moja pred štiridesetimi leti ustanovljena b. se obrtni razstavi v Trstu odlikovana

tovarna sodov

Ivršuje naročbe vsakovrstnih sodov, bodisi z visk. špirt, likere, tropinovec, olje, slivovec, maraškin itd. Jamčim za dobro delo in po nizkih cenah, da se ne bojim konkurentov. — Na deželo pošiljam omlka.

1422 **Fran Abram** Trst, ulica S. Francesco 44.

Velika zaloga v Trstu

Najcenejše ograje iz žične mreže, pohištvo železno in iz medi dobavlja, kakor je dokazano, tvrdka

VALENTIN BERGMAN
GRADEC

Podružnica Trst
ul. Nuova št. 27.

Tel. 19-79. Cenik št. 1 zastoj.

Zrgovina z oljem in kolonijalnim blagom

išče

potnika

z odjemalci med hotelirji, zdravilišči, sanatoriji itd. proti proviziji oziroma prispevkom k potnim stroškom. — Ponudbe in reference: **Tergesteo, predal 189, Trst.**

UMETNI ZOBJE
Plembiranje zobov

Izdiranje zobov brez vsake bolečine

Dr. J. Čermák V. Tuscher
zobozdravnik konz. zobni veštak

TRST
ulica della Caserma št. 13, II. n.

Dobroznana trgovina oblek za moške in ženske

„Al Gran Mercurio“
se je preselila na **Korso št. 20** (Palača Salem)

ter je ob tej priliki preskrbljena z bogato izbero vsakovrstnih oblek po najnovšem kroju.

Reklamne cene.

Avtoriziran elektrotehniški mehanik

Vittorio Ban Trst, ulica delle Poste št. 9. — Telefon št. 362/VIII. —

PREVZEMAJO SE INSTALACIJE
električnih luči, motorjev, električnih zvoncev, telefonov in strelovodov.

Bogata zaloga svetilk in mreže najboljših znamk.

Oskrbovanje električne razsvetljave in zvoncev, dvigal, telefonov. — Poseben oddelek za popravila v precizijski mehaniki.

Odda se v najem

hotel „Ilirija“
v Ljubljani.

Ponudbe je vložiti do l. 7. 1913 Pivovarni v Laški trg

Zaradi preselitve
se prodaja v čevljarnici

„Alla Sartorella“

Trst - ulica Barriera vecchia št. 10.

vse blago

po jako znižanih cenah:
čevlji za moške, ženske in otroke vseh vrst.

ZALOGA OBUVALA
in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. G. Carducci 27.
Podružnica: ulica Riborgo št. 29.

Velika izber moških in ženskih čevljev. Poprave se izvršujejo točno in solidno po znižanih cenah

KLISEJI
VSAKE VRSTE ZA VSE STROKE

ATELJE BABUDER TRST
COR5025

Fran Malis

diplomiran krojač na učnem zavodu za prirezavanje, dovoljenem od c. kr. nižeavstr. nam.

TRST, ulica Tor S. Piero 4.

Krojačnica in zaloga sukna.

Obleke po zmernih cenah.

Vzorna in solidna izvršitev.

GOSTILNA N. D. O.

v Trstu, ulica Carradori št. 18

ni jo sedaj vodi g. HINKO SOSIČ, se dobi vedno sveže pivo, prve vrste vino - teran, gorška in mrzla jedila ob vsakem času. Na razpolago več sob za prenočišče po nizkih cenah. - Priporoča se za običen obisk.

TVRDKA

Francesco Bednar

TRST — ustanovljena leta 1878 — TRST

je preložila svojo

trgovino šivainih strojev
bicikljev in pridevkov z mehanično delavnico vred iz ulice Ponterosso št. 4 v ulico Campanile št. 19.

nejo dne 9., za ženska ročna dela pa 16. junija ob 8 predpoldne. Pravilno kolekovane prošnje s prilogami je vložiti do 30. maja t. l. 2. Pismeni izpiti zrelosti se bodo vršili od 2.—6. junija. 3. Glede sprejemnih izplovov za prvi tečaj pride posebno naznanilo.

Slavna uredništva drugih časopisov so v interesu občinstva vljudno naprosena, da ponatisnejo te vrstice.

Ravnateljstvo c. kr. ženskega učiteljskega v Goriči, dne 13. maja 1913.

Odredbe za brezhibni razvoj delj-nega prometa ob pričetku in koncem šolskih počitnic. C. kr. železniško ministrstvo je z ozirom na številnejši osebni promet ob pričetku in koncu šolskih počitnic odredilo, da je v slučaju potrebe odkloniti v tarifi določeno rezerviranje vozniških oddelkov za potnike, in to z ozirom na določbo § 15, odstavek I. obratnega poslovnega poslovnika, po kateri je dati vozne oddelke na razpolago le tedaj, če temu ne nasprotujejo ozir obrata.

Loterijske številke, izžrebane dne 14. maja:

Gradec	2	72	43	48	6
Brno	85	50	10	61	51
Inomost	74	17	89	43	73

Društvene vesti.

Pevski zbor „Glasne Matice“ v Trstu. Jutri, v petek, ob 8 pevska vaja za mešan zbor. Pogovorimo se tudi o izletu zbora. Prosim točno in vsi.

Pevovodja.

Ženska podružnica CMD vabi vse dame, ki so bile izvoljene v odbor, da pridejo gotovo danes ob 5.30 k seji v šolo CMD na Acquedotto. Radi važnega predmeta prosimo, da pridejo vse.

„Slovenska Čitalnica“ v Trstu vabi vse p. n. gospode družtenke na glavni občni zbor, ki se vrši v soboto, dne 17. majnika 1913 ob 8.30 zvečer v društvenih prostorih z običajnim dnevnim redom.

I. Tržaška slovenska godba bo imela nocoj ob 7 važen sestanek v prostorih. Naj nihče ne manjka!

Kolesarsko društvo „Balkan“ naznanja, da priredi dne 1. junija dirko za društvenega prvaka na progi Trst-Tržič-Trst. Obenem naznanja tudi, da priredi dne 22. junija veliko slovensko dirko za primorskega prvaka. Toliko na znanje kolesarskim društvom.

Veselični odsek „Trgovskega izobraževalnega društva“ naznanja, da priredi v nedeljo, dne 18. t. m., ob 7 zvečer, zaključni plesni venček. Med plesom bo šaljiva pošta in valčkova tekma.

Nar. del. organizacija.

Osvobodilni izvrševalni odbor N. D. O. Danes, v četrtek, ob 7 zvečer izredna odbovna seja v društvenih prostorih, ulica sv. Franciška št. 2. Tajnik.

Zidarska skupina NDO sklicuje za danes, v četrtek ob 6 zvečer javen zidarski shod v društvenih prostorih NDO, ul. Sv. Franciška št. 2.

Delavci plavčev v Škednju so vabljani na društveni shod, ki bo v soboto ob 7 zvečer v „Gospodarskem društvu“ v Škednju. Odbor skupine.

Govorniška šola NDO. Jutri, v petek, ob 8 zvečer govorniška šola.

Delavci pri Sv. Jakobu! Kakor je bilo na zadnjem sestanku sklenjeno, se bo vršil društveni shod danes ob 7 zvečer v društvenih prostorih NDO pri Sv. Jakobu (blizu „Jadrana“).

Skupina pekovskih pomočnikov NDO sklicuje za danes ob 10 dopoldne društveni shod v društvenih prostorih NDO, ulica Sv. Franciška št. 2.

Kurja polt jih je obšla, kakor pravijo sami, gospode sodruge, ker smo dejali, da napovemo brezobziren boj neorganiziranim delavcem. Gledajte jih no, kako jih nantokrat skrbijo neorganizirani delavci! Ali ne poudarja ravno socialistična stranka ob vsaki priliki, da so ravno neorganiziranci največji škodljivci delavstva, proti katerim je treba nastopati brezobzirno, ako že na noben način ne pomagajo več argumenti razuma? Kjerkoli je socialna demokracija prišla do moči, dosledno bojkotira neorganizirane delavce. Da, ta njihov bojkot se le prevečkrat razvije do naravnost neznosnega terorizma tudi proti onim, ki so sicer organizirani, ki pa slučajno niso organizirani v socialnodemokratskih organizacijah. Kdo ne ve, s kakšnim nasilstvom so že nastopali proti delavcem, organiziranim v vrstah „Narodne delavske organizacije“.

Oziri na stanovske interese in na stanovsko čast delavstva opravičujejo tako nas, kakor socialne demokrate, da nastopamo proti neorganiziranim delavcem. Samo ta razlika je med nami in socialnimi demokrati, da bojkotiramo mi samo neorganizirane delavce, dočim bojkotirajo oni tudi tiste, ki so organizirani v „N. D. O.“ ali kje drugje. Mi naglašamo dosledno na na vseh naših shodih in sestankih to-le:

Edino, kar zahtevamo od delavca, je to, da se **sploh organizira**; ne silimo ga pa, da se organizira ravno v „Narodni delavski organizaciji“. Kogar vleče srce drugam, naj si svobodno izbere tisto organizacijo, v kateri bodo po njegovem mnenju najbolj zavarovani njegovi interesi. Rešpektiramo pač v polnem obsegu svobodo vesti. In ljubši nam je organiziran socialnemu demokrat, nego pa neorganiziran delavec, pa naj se kaže drugače še takega narodnjaka. Socialno-demokratski delavci, ki so prihajali na naše shode, nam bodo morali pač priznati, da smo nastopali vedno tako.

Vidite gospodje sodruzi, če bi se le tudi vi kdaj povzpeli do take tolerantnosti, potem bi bilo pač veliko, veliko marj nepotrebnega sovraštva pri nas na Slovenskem.

To se nam je zdelo potrebno povedati, ker kot dobri ljudje pač ne vidimo radi, če obhaja koga kurja polt, in naj si bo tudi tržaškega dopisnika „Zarje“....

Vesti iz Goriške.

Gospodarska Zadruga za goriško okolico je imela v gostilni „pri Jerasu“ blizu južnega kolodvora svoj redni letni občni zbor, ki je bil jako dobro obiskan. Prišlo je okoli 300 članov. Zadruga je imela lani s prodajo krompirja prometa K 1,972 779 26. Čistega dobička je K 2095 07. Zadruga se je imela baviti lani še s hudo konkurencjo; ali navzlic temu napreduje in šteje sedaj že 401 člana. Leta 1909. je bilo članov 47, prodalo se je takrat 24 vagonov krompirja, lani pa 404 vagonov. V letu 1909. je bilo skupička K 18.820, lani pa K 393.191. Volili so nadzorstvo. Predsednik nadzorstva je Josip Lutman št. 128. v St. Andrežu. Izvolili so se tudi krajni odbori in spregovorila se je marsikaka beseda o letošnji kupčiji.

Veselica Čitalnice na Blancah v Goriči, ki se je vršila v ponedeljek pri Fonu na Solkanski cesti, je uspela sijajno nad vse pričakovanje. Prišlo je jako mnogo občinstva z vseh strani in društvo ima tudi lep gmoten uspeh. Spored je bil izveden v občo zadovoljnost vseh navzočih.

Samomor 17letnega pomočnika. V trgovini urarja Aleksandra Ambrožiča je bil nastavljen kakor pomočnik 17letni Hinko Jekler. V ponedeljek zvečer okoli 8 se je ustrelil doma na stanovanju svojega gospodarja, in sicer iz nesrečne ljubezni. Zaljublil se je bil v neko 17letno Ano Pertotovo s Cingrafa; ta ga ni marala in Jekler si je to tako k srcu vzel, da se je ustrelil. Truplo so prenesli takoj v artnašnico. Pravijo, da dečko ni bil prav pri čisti pameti.

Velika vojaška slavnost se je vršila v ponedeljek v Gradšču ob Soči: tamkajšnji 11. lovski bataljon je obhajal stoletnico svojega obstanka. K proslavi stoletnice so prišli razni dostojanstveniki, bivši oficirji bataljona, bivši minister Schöaeich, namestnik Hohennehe in drugi. Med vojaško mašo je priplul nad zbrano vojaško in drugo občinstvo iz Gorice vojaški aeroplan.

V prid dijaški kuhinji v Goriči bo v soboto in nedeljo, v Tolminu, oziroma v Kobaridu, koncert s sodelovanjem gojencev moškega učiteljskega iz Gorice.

Kanal. V korist Kocjančičevi ploščl priredi kanalska čitalnica v nedeljo, dne 18. t. m. ob 8 zvečer burko „Svet brez mož“.

Sokol v Ribenberku ponovno vabi vse prijatelje in ljubitelje Sokolstva na svoj I. telovadni nastop, ki se bo vršil v nedeljo, dne 18. t. m. na obširnem vrtu g. barona Lewetowca, nasproti gostilne Gerzel. Kdor se hoče veseliti napredka Sokolstva ter se naslanjati v čistem spomladanskem zraku ob zvokih sokolske godbe iz Prvačine, naj prihiti ta dan v Ribenberk, da s tem tudi gmotno podpre mladega Sokola. Na zdar!

Dirka za kraško prvenstvo, ki jo je priredilo kolesarsko društvo „Ilirija“ v Goriškem, dne 12. t. m., je vspela sijajno in v najlepšem redu. Pripravljenih je bilo 14 dirkačev, od raznih slov. športnih društev. Dirkali pa jih je samo 10, ker je neko kolesarsko društvo v zadnjem hipu odpovedalo svojo udeležbo, za kar se mu odbor in vsi udeleženci slavnosti lepo zahvaljujejo. Ljud je bil sledeti: Prvi je došel Macarol Josip; dirkal je za kol. društvo „Solkan“, rabil 21 minut 10 sek. Drugi je Alojz Srebrnič; dirkal za kol. društvo „Solkan“, rabil 21 minut 12 sek. Tretji Karol Suban, dirkal za kol. društvo „Ilirija“, rabil 22 minut 45 sekund. V maksimalnem času so došli: Devetak Rafael („Vrtojba“), Trpla Leopold („Solkan“), Krobot Anton („Solkan“), Franceskin Rafael („Danica“).

Po dirki se je vršila razdelitev nagrad, polževa dirka, prosta zabava in ples, kjer se je zbralo mnogoštevilnega občinstva, posebno iz Komna in z gornjega Krasa. Odbor se zahvaljuje vsemu občinstvu in posebno goriškim kol. društvom za obilno udeležbo, in kiče vsem: Zdrava!

Iz Vrtojbe. V sredo popoldne ob 4.30 je izdihnil svoje blago dušo naš vikarij Edvard Sirekeli. Ni prišla nepričakovano

Botre! Botri!

Vsakovrstna darila za svoje birmance dobite v dobroznani

urarni in zlatarni

Bogomil Pino ul. Vincenzo Bellini št. 13. nasproti cerkvi sv. Antona novega

„KODAK“

Velikanska izber fotografskih aparatov vsake vrste.

ZALOGA

aparotov, filmov, stekel za fotografiranje i. t. d.

glasovite tvrdke „Kodak“.

R. BUFFA, Trst, Corso 2.

FOTOGRAFIČNI ZAVOD

Domenico Petener

ulica Giosuè Carducci št. 20.

izvršuje fotografije ob priliki firme po najnižjih cenah in je že znan po svojih izborni izvršenih izd. ikih.

Nova zaloga

šip, posodja in kuhinjskih potrebščin

Trst, Istrska cesta (Via dell'Istria) št. 67.

Namešča osebno stekla in brezplačno.

Velika izber za gostilne in krčme. Cene zmerne.

Kupujte Kolinsko cikorijo!

„Celeste Furlani“

Trst, ulica Belvedere št. 57

priporoča cenj. občinstvu svojo

trgovino jestvin in kolonijalnega blaga.

Blago je vedno sveže in ceno jako zmerne. Postrežba tudi na dom.

PETROCAPTOL

odpravlja prhljaj, zabranjuje izpadanje las, pospešuje rast las ter jih napravi svetle in voljne. Prodaja se v dobrih lekarnah in drogerijah po K 120 steklenica.

ALOJZIJ TAVČAR-DUTOVLJE

avtorizirano stavbno in kamnoseško podjetje

zapriseženi sodni izvedenec

izvršuje vse potrebne načrte, proračune, cennitve za stavbe, vodnjake, ceste, nagrobne spomenike in druga monumentalna dela. Cene zmerne.

R. Gasperini, Trst

Telefon št. 1974. **špediter** Via Economo št. 10.

Prevozno podjetje

Sprejema razcarinjanje vsakegakoli blaga iz mitnic, dostavlja na dom. POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJUGODNEJŠE CENE.

Zastopstvo tvrdke „Cement“

Tovarna cementa „Portland“ v Spljetu.

PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

Velikanska zaloga pohištva in tapecarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadion št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Penice)

Najbolj ugoden vir za nakupovanje bodisi glede cen, kakor tudi kakovosti. **Kolesarski izbor.**

Trgovci, peki! Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Narodnjaki! naročajte pri domači tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. - Priporočam se vdan J. J. SUBAN, Trst, G. Vasari 10.